

Warszawa, 19 lutego 2026

Apel Stowarzyszenia Fala Renowacji ws. polskich działań w zakresie transformacji energetycznej budynków

Dzień 19 lutego 2026 otwiera okres **100 dni**, jaki pozostał do terminu transpozycji znowelizowanej w 2024 roku **dyrektywy o charakterystyce energetycznej budynków (EPBD)**. Dokument ten ma na celu przyspieszenie transformacji sektora budynków w kierunku wysokiej efektywności energetycznej. Nie jest to jedynie element realizacji unijnych zobowiązań, lecz przede wszystkim **kluczowy projekt rozwojowy i inwestycja w przyszłość Polski**, która przynosi efekty zarówno krótko-, jak i długoterminowe, wpływając pozytywnie na gospodarkę i jej konkurencyjność, bezpieczeństwo energetyczne, jakość powietrza, zdrowie i jakość życia obywateli.

Niepokojący i niekorzystny dla Polski jest fakt, że pomimo wczesnego zainicjowania wielu procesów konsultacyjnych dla projektów dokumentów strategicznych i legislacyjnych służących poprawie efektywności energetycznej budynków w Polsce, żaden z nich **nie został jeszcze ukończony**. W przestrzeni publicznej brakuje też informacji o **aktualnym etapie prac** oraz o dalszym harmonogramie wdrażania nowych przepisów i narzędzi.

Projekt Krajowego Planu Renowacji Budynków (KPRB), mającego stanowić mapę drogową wyznaczającą mierzalne, długookresowe cele – nie trafił jeszcze do publicznych konsultacji, choć powinien zostać przesłany Komisji Europejskiej przed końcem 2025 roku. Tempo nowelizacji istotnych aktów legislacyjnych, takich jak kluczowe dla funkcjonowania rynku nieruchomości i projektowania mechanizmów wsparcia wprowadzenie **klas energetycznych** budynków, pozostaje nieadekwatne do potrzeb. Dla wielu elementów dyrektywy (np. system powszechnego **doradztwa energetycznego**) propozycji rozwiązań w ogóle nie poznaliśmy.

Opóźnienia i brak informacji na temat planów transformacji polskich budynków (w tym postępów transpozycji EPBD) jest źródłem poważnych problemów. Trzyma w niepewności właścicieli budynków – osoby fizyczne, przedsiębiorców (w tym potencjalnych inwestorów) i samorządy, **opóźniając procesy inwestycyjne**. Sprzyja **rozsiewaniu dezinformacji**, która szczególnie intensywnie dotyczy tematów związanych z energetyką i transformacją klimatyczną. Opóźnia też wprowadzenie systemowego wsparcia i zwiększenia skali renowacji budynków w Polsce, co – abstrahując nawet od unijnych zobowiązań – jest **pilnie potrzebną tarczą przed wzrostem kosztów energii**, szczególnie w perspektywie wprowadzenia w Unii Europejskiej w 2028 roku **systemu ETS2**.

Niezależnie od stanu technicznego budynków w Polsce, tempa rozwoju energetyki **odnawialnej** jak i **atomowej**, magazynów energii i usług sieciowych, **podniesienie efektywności energetycznej budynków pozostaje najpewniejszym sposobem na zwiększenie odporności na wahania cen energii lub dostępności jej nośników.**

Potrzebne zmiany i oczekiwane korzyści

Tempo prac nad poprawą standardu energetycznego polskich budynków, w tym nad transpozycją dyrektywy EPBD wymaga **zdecydowanego przyspieszenia**. Nie chodzi jedynie o wywiązanie się ze zobowiązań unijnych, lecz przede wszystkim o wykorzystanie licznych, wymienionych poniżej **wielowymiarowych korzyści** wynikających z modernizacji energetycznej budynków. Analizę tego potencjału – w perspektywie zaledwie pierwszej dekady wdrażania dyrektywy – przedstawia raport „[Polska fala renowacji. Korzyści dla Polski do roku 2035](#)”, przygotowany przez Stowarzyszenie Fala Renowacji.

Bezpieczeństwo energetyczne

Budynki, których w Polsce jest ponad **15 milionów**, odpowiadają za **40% zużycia energii końcowej** w Polsce, czyli więcej niż przemysł i rolnictwo łącznie. Ograniczenie zapotrzebowania budynków na energię – elektryczną i ciepłą – pozwoli znacząco zmniejszyć polski import paliw kopalnych: o **7,7 mln ton węgla kamiennego** (ok. 50% obecnego importu) oraz **4,6 mld m³ gazu ziemnego** (ok. 25% obecnego importu) rocznie, już w pierwszej dekadzie wdrażania EPBD.

Ze względu na tak duży udział budynków w krajowym zapotrzebowaniu na energię, skuteczna transpozycja dyrektywy EPBD jest również warunkiem sukcesu pozostałych procesów polskiej transformacji energetycznej m.in. rozwoju **odnawialnych źródeł energii**, nowoczesnych **sieci elektroenergetycznych i ciepłownictwa systemowego**, rozwoju **gospodarki niskoemisyjnej** (integracji sektorowej), **elektromobilności i in.**

Gospodarka

Zwiększenie skali kompleksowych modernizacji energetycznych budynków w Polsce przełoży się na rozwój rynku materiałów budowlanych, systemów grzewczych, firm instalacyjnych i wykończeniowych, wspierając konkurencyjność polskiej gospodarki. Tylko na rynku pracy w ciągu najbliższej dekady wygeneruje to ekwiwalent dodatkowych ok **94 tys. dobrze płatnych miejsc pracy**.

Jednocześnie zapotrzebowania na urządzenia i materiały w tym okresie wzrośnie m.in. o **6 mln szt. okien i 60 mln m² materiałów izolacyjnych**.

Roczna instalacja około **300 tys. pomp ciepła** – najbardziej efektywnych, zeroemisyjnych źródeł ogrzewania – przełoży się na rozwój krajowych łańcuchów wartości. Efekty makroekonomiczne mogą zwiększyć wskaźnik polskiego PKB o **18,2 mld zł** w ciągu 10 lat (ok. **0,5% PKB** Polski w 2023 r.).

Jakość powietrza

Aby trwale poprawić w Polsce jakość powietrza w sezonie grzewczym, konieczna jest eliminacja jeszcze ok. **3 milionów pozaklasowych urządzeń grzewczych** zasilanych paliwami stałymi. Ich wymiana na urządzenia bezemisyjne np. pompy ciepła, **nie będzie możliwa bez powszechnej poprawy standardu energetycznego polskich budynków**.

Z analiz Fali Renowacji wynika, że już po pierwszej dekadzie transpozycja dyrektywy EPBD umożliwiłaby redukcję **emisji pyłów o ok 25%, tlenków siarki o 30%, a rakotwórczego benzo-a-pirenu o 44%**.

Ochrona gospodarstw domowych i zapobieganie ubóstwu energetycznemu

Kompleksowa renowacja budynków już w perspektywie najbliższej dekady pozwoliłaby ograniczyć zużycie energii na potrzeby eksploatacji budynków o **blisko 40%**, co przełoży się na niższe rachunki dla gospodarstw domowych i przedsiębiorców i wyższy standard życia wszystkich użytkowników budynków. Ma to szczególne znaczenie w przypadku obiektów o najgorszej charakterystyce energetycznej, określanych jako “wampiry energetyczne”.

Przyjęcie Krajowego Planu Renowacji Budynków, połączone z wdrożeniem Planu Społeczno-Klimatycznego oraz usprawnieniem programów wsparcia finansowego pozwoli na renowację ok. **1,3 mln budynków jednorodzinnych o najniższym standardzie energetycznym**). Dzięki temu **średni roczny koszt ogrzewania** w tych domach w 2035 r. wyniesie **6,6 tys. zł**, zamiast prognozowanego kosztu **16,3 tys. zł**, uwzględniającego przewidywany wzrost cen jednostkowych paliw kopalnych m.in. w związku z planowanym wprowadzeniem systemu ETS2.

Poprawa efektywności energetycznej tych budynków ma jednak znaczenie fundamentalne – montaż nawet najlepszego urządzenia grzewczego w budynku o wysokim zapotrzebowaniu na energię, skutkuje wysokimi rachunkami i spadkiem akceptacji społecznej dla technologii bezemisyjnych.

Walka z dezinformacją - potrzeba wspólnych działań

Wiele analiz wskazuje¹, że również wokół dyrektywy EPBD prowadzone są aktywne działania dezinformacyjne, przedstawiające ją nie jako narzędzie poprawy bezpieczeństwa energetycznego i standardu życia obywateli, lecz jako zagrożenie.

Obalanie takich narracji i mitów wymaga aktywnej, międzysektorowej współpracy służącej promowaniu dobrych praktyk i **licznych – nie tylko finansowych – korzyści** płynących z poprawy efektywności energetycznej budynków.

Podnoszone często w debacie publicznej **wysokie koszty** wdrożenia dyrektywy EPBD, ponoszone przez właścicieli budynków i państwo, w rzeczywistości stanowią będą **inwestycję**, w sposób trwały obniżającą zapotrzebowanie na energię **cieplną i elektryczną**.

W perspektywie roku 2035, średniorocznym inwestycjom rządu **37 mld zł** w samą tylko renowację budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej i modernizację ich oświetlenia odpowiadają oszczędności energii sięgające **51 mld zł**.

Rekomendacje

1. Utworzenie w KPRM **pełnomocnika ds. efektywności energetycznej budynków** koordynującego i monitorującego prace i działania, w tym narzędzia wsparcia finansowego (np. ulgi i zachęty podatkowe) prowadzone przez inne resorty i instytucje.
2. Niezwłoczne skierowanie **Krajowego Planu Renowacji Budynków** do szerokich konsultacji publicznych
3. Pilne opracowanie rozporządzeń wprowadzających **klasy energetyczne budynków**, z wykorzystaniem doświadczeń i najlepszych praktyk europejskich
4. Wprowadzenie systemowych rozwiązań zapewniających, że **wszelkie publiczne wsparcie** – programy finansowe, doradztwo, edukacja, ulgi podatkowe – udzielne przez różne resorty, będzie komplementarne, właściwie zaadresowane i efektywne kosztowo.
5. Wzmocnienie komunikacji publicznej o **wielowymiarowych korzyściach** płynących z modernizacji energetycznej.

¹ <https://www.gov.pl/web/klimat/dezinfo-serwis>, <https://demagog.org.pl/>

O autorach

Stowarzyszenie Fala Renowacji tworzone jest przez międzysektorową grupę ekspertów, reprezentujących przekrój wszystkich technologii umożliwiających poprawę efektywności energetycznej budynków.

Misją organizacji jest skuteczne i apolityczne działanie na rzecz podnoszenia **tempa** (do min. 3%) i **jakości** renowacji budynków w Polsce, szczególnie kompleksowych modernizacji, obejmujących: eliminację strat energii przez przegrody zewnętrzne, poprawę efektywności energetycznej systemów technicznych budynków – ogrzewania, chłodzenia, wentylacji, ciepłej wody użytkowej, oświetlenia i innych urządzeń elektrycznych.

Fala Renowacji od 2020 roku:

- **promuje efektywność energetyczną budynków**, wydając specjalistyczne **raporty**, organizując i aktywnie uczestnicząc w konferencjach, szkoleniach, spotkaniach, dyskusjach oraz prowadząc działania medialne,
- **reprezentuje głos biznesu**, wnosząc zawsze rynkowy, konstruktywny wkład w konsultacjach dokumentów krajowych, unijnych i samorządowych, działając w ministerialnych grupach roboczych, organizując spotkania eksperckie, opracowując stanowiska,
- **współpracuje** z inicjatywami i organizacjami międzynarodowymi (**REC, BPIE, EBE, RenoCEE**), krajowymi i regionalnymi.

Firmy członkowskie stowarzyszenia to znane, rozpoznawalne na świecie marki, od wielu lat obecne w Polsce i zatrudniające na polskim rynku łącznie ponad **13 tysięcy pracowników** różnych szczebli i posiadające w naszym kraju **18 zakładów produkcyjnych**.

Zespół roboczy stowarzyszenia tworzą eksperci pracujący na co dzień z nowoczesnymi technologiami budynkowymi, co gwarantuje wysoki poziom merytoryczny działań podejmowanych przez Falę Renowacji.